

סדר הדין ודיני ראיות בבית הדין לעבודה

תקציר תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
102כז	פסק הדין	5	כללי
127	הליכי בזיון	83	סעדים זמניים
134	הערעור	93	מהלך הדין
153	סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות	99	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק
		102א	הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
			כללי
24	3. תביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסייה)	5	תקנות בדבר סדרי הדין בבית הדין לעבודה
(1)ב24	4. קשר רופף בין עילה לסעד? סעד הצהרתי - ראה בהמשך הפרק, תחת הכותרת "פסק הדין".	5	הנחיות נשיא בית הדין הארצי
(2)ב24	פיצול סעדים - תקנה 26	6	השיטה האדברסרית והסטיה ממנה - העדר ייצוג, זימון עדים ובקשות וטענות מיוזמת בית הדין
10.15.9	תובענה ייצוגית - הפניה לפרק 10.15.9	16	החופש הפרוצדורלי בביה"ד - סעי' 33 לחוק
25	תביעה או הגנה נגזרת	ח6	פרשנות התקנות של בית הדין בהתאם לפרשנות התקנות בבתי המשפט
א26	ככלל אין להתנות קיום הליך בתשלום הוצאות	7	סמכות מקומית - בקשר לתקנה 3(א)(1)
ב26	חיוב תובע בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות המשפט ותוצאות הפרת החיוב		סמכות שיפוט בינלאומית, המצאה לשתחים ולחוי"ל ופורום נאות (וחסינות ריבון זר) 78
	טענות חלופיות או סותרות בכתב טענות (וטענות חלופיות של פיטורים והתפטרות)	10ב	שינוי מקום השיפוט
ה26	תוכן כתב הגנה, צורתו ומשמעותו		שינוי מקום השיפוט בהליכים בהם נציגי ציבור או עובדים בבית הדין הם בעלי דין או עדים או קרובי משפחה שלהם?
27	הזכות לתבוע ופתיחת תובענה	10	העברת הדיון לבית-דין או לבית-משפט אחר, מחוסר סמכות - סעיף 79 לחוק ביה"מ
28	זכות תביעה לארגון עובדים ולגופים נוספים בענינים אישיים וקבוציים	13	אימוץ כללי סדר דין וראיות-לאחר התרעה
33	המצאת כתבי-דין (ובכלל זה פסקי דין)	17	אימוץ פקודת הראיות (וחקיקה קשורה) הפניה : לענין דיני ראיות, ראה בסוף הפרק.
38	פומביות הדיון - דיון בדלתיים סגורות ואיסור פרסום	17	אימוץ תקנות סדר הדין האזרחי
א38	הכנת הדיון ודיון מוקדם	18א	אימוץ ההליך "בקשה בכתב" (לשעבר "בקשה בדרך המרצה")
א38	קביעת הפלוגתות בשלב הכנת הדיון	19	אימוץ "המרצת פתיחה" ו"טען ביניים"
	דחיה ומחיקה על הסף ותיקון כתבי טענות - תקנות 44 - 45 וסמכות טבועה (והפניות לענין אי-התייצבות וחוסר מעש)	20	אימוץ כתב תשובה לכתב הגנה
39	מעשה בית דין	20	אימוץ ההודעה לצד ג'
45	החלטת ביניים אינה יוצרת מעשה בית דין (ושינוי נסיבות)	20	כתב התביעה ותיאור העילה
א46	צירוף תובעים ונתבעים והחלפתם (וכן צירוף בשלב הערעור)	22	כימוי התביעה ותביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסייה)
א46		21	1. הפניות
		22	2. החובה לכמת את הסכום הנתבע - וקבלת מסמכים ממעביד

עמ'	נושא	עמ'	נושא
476	איחוד דיונים - תקנות 6, 2(2) ו-120	47	תיקון כתבי טענות - תקנה 41
82א	5. צו נגד צד ג' (מנהל) ו-ד' (מעביד לשעבר, המוסד לביטוח לאומי וחברת סלולר)	53	תיקון כתבי טענות ע"י "שינוי חזית"
82א	6. תביעה שמטרתה גילוי מסמכים	54א	זניחת טענות
82ב	7. המועד בו ניתן לבקש צו לגילוי מסמכים - ובקשה חוזרת	54ב	התיישנות
82ג	8. היקף התערבות ערכאת הערעור בהחלטה בענין גילוי מסמכים	56	טענות השתק, ויתור, פשרה ומניעות - הפניות
82ג	צו למתן פרטים נוספים - תקנה 46	57	בוררות ופישור - הפניות
82ד	מסירת שאלון - תקנה 46	57	קיוזו או תביעה שכנגד - הפניות
82ד	צו חיפוש ותפיסת נכסים וראיות (צו אנטון פילר)	57	עיצוב הליכים ו"הדבר תלוי ועומד" - הסכם בוררות, הליך משמעותי, הליך אזרחי, הליך פלילי, הליך פישור, פשיטת רגל, פירוק, או אי-תשלום הוצאות
83	סעדים זמניים	57	ייצוג צדדים וייפוי כוח
84	עקרונות לסעד זמני	65	סדר הדין כאשר בעל דין אינו מיוצג
91	ערעור על החלטה בדבר סעד זמני - הפניה	66	זכות התערבות בהליכים - ארגון עובדים או מעבידים וארגונים נוספים
92	ערובה כתנאי למתן סעד זמני	71	אי התייצבות לבירור התביעה - תקי' 49
92	סעד זמני לבקשת נתבע	73	הדיון המהיר
93	חשיבות שיתוף נציגי ציבור בדיון על צו מניעה זמני	74ג	מסמכים - גילוי, עיון וחובות הנפקה
93	הנחיות להגשת בקשות לצו זמני	74ד	1א. הוראות חוק ופסיקה המחייבות מעביד לנהל ולהנפיק מסמכים - דין מהותי
	מהלך הדיון - סעיפים 18 (ד) ו- 33 לחוק בית הדין	74ד	1ב. הפניות להוראות חוק ותקנות המחייבות בעל דין לגלות מסמכים - סדר דין
	שיקול דעת בית הדין בקביעת מהלך הדיון ודיון מזויר (והפניות להנחיות לענין שינוי מועד הדיון; מהלך הדיון בעררים על החלטות ועדות; ותביעות לפי החוק למניעת הטרדה מינית)	75	1ג. כללי גילוי מסמכים בבתי הדין לעבודה, בבתי המשפט ולפי דיני המינהל הציבורי
94א	רציפות הדיון	76	2א. הגשת בקשה ללא תצהיר תומך
94א	פיצול הדיון - הפניה	77	2ב. רלוונטיות, סודיות, פרטיות, איזון אינטרסים, וגילוי רחב
94א	הסכם דיוני להמנע מחקירות (ויתור על שלב ה"הוכחות") - הפניה	78	3. החובה לשמור מסמכים רלוונטיים
94א	זכות דיונית לטעון, ולהגיש כתב תשובה או לסכם - לפני מתן החלטה או פסק דין	82	4. הכבדת הגילוי כשיקול במתן הצו
98	פרוטוקול הדיון		
	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק		
100ה	שופט דן יחיד	99	הפניה לנוסח החוק
100ה	קיום דיון בהעדר נציג ציבור שהוזמן ולא בא - סעיף 22 לחוק	100	מותב שנקטע עקב סיום כהונה, פסילה, מחלה או פטירה
100י	מתן פסק דין והחלטות בהעדר נציג ציבור	100ב	שופט דן יחיד - סעיף 18(ב) והתוספת השלישית לחוק, ותקנה 42
102	החתימה על פסק הדין - הפניות		פסק דין אשר ניתן שלא כדין על ידי

הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

נושא	עמ'	נושא	עמ'
מבוא לענין הארכת מועדים ומועד "הגשה"	102א	צירוף מספר טעמים	102א
- והפניות לענין מספר מועדים ולענין תשלום אגרה	102א	העדר התנגדות מטעם הצד השני	102טו
סדרי-דין וראיות בבקשה להארכת מועד	102ב	קיום הליך נוסף תלוי ועומד ב"אותו ענין" (במובן צר) שולל את הציפיה לסופיות (גם "טעם סביר" וגם פסק דין חלקי)	102טו
מועדה של "המצאה" ופגם בהמצאה	102ד	הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד - והעדר ציפיה לסופיות ההליכים	102זי
שיקולים שונים בקשר למועדים שונים (והפניה לענין הליכים קיבוציים)	102ד	האקטואליות של הטעם המיוחד בעת הגשת הבקשה	102זי
מועד שנקבע בחיקוק אחר - תקנה 125 לא חלה	102ד	עיצוב בהסדרת ייצוג על ידי לשכת סיוע משפטי כ"טעם מיוחד!"	102יח
הסתמכות על הלכות בתי המשפט הכלליים - וגישה סלחנית	102ד(1)	איחור שנובע מהעדר יצוג, מחילופי ייצוג או מחילוקי דעות בין לקוח ועורך-דינו	102יח
טעמים להארכת מועדים שאינם "מיוחדים" דווקא	102ה	שירות מילואים	102יח(1)
טעמים להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור	102ו	שכול	102יט
סופיות הדיון, הציפיה לה, וההסתמכות עליה	102ו	מחלה של אחד הצדדים או בא כוחו חגים, חופשות ועומס עבודה - אינם טעמים מיוחדים	102יט
שלילת הציפיה לסופיות - הודעה לצד השני או הגשת בקשת אורכה מבעוד מועד (גם לערכאה לא נכונה)	102ו(2)	מספר עורכי הדין המייצגים את המבקש	102כא
סיכויי הערעור וחשיבות האינטרס של המאחר - שיקולים עקריים	102ח	הארכת מועד בקשר לפסק דין בדיון מהיר שלא צויין על גביו המועד להגשת בר"ע - והגשה על פי מועד שנקבע בחוסר סמכות	102כא
משך האיחור	102י(1)	הארכת מועד אשר נקבע בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין	102כב
הגשת ערעור בטעות (במקום בר"ע) במסגרת המועד להגשת בר"ע כעילה להארכת מועד	102י(2)	הארכת מועד להגשת בקשה לתיקון פסק-דין או החלטה אחרת	102כד
נסיבות שאינן בשליטת המבקש לעומת רשלנות מצידו	102י(2)	הארכת מועד בקשר לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד וללא דיון לגופו של ענין	102כה
טעות בדיון וטעות במנין הימים ובמועדים - ריכוך ההלכה	102יא	הגשת בקשה לביטול פסק דין ובקשה להארכת מועד להגשת ערעור	102כז
איחור שנובע מתקלה חריגה בדואר או באתר נט המשפט	102יג		

פסק הדין

פסק הדין	102כז	פסק דין לפשרה ופסק דין מוסכם	107
פסק דין שלא נחתם	102כח	פסק דין המאשר פשרה - לצורך יישום סעיף 1(6) לפקודת בזיון ביהמ"ש	115
היקף פסק הדין	103	פסק דין הצהרתי - כללי	116
ככלל מוגבלים הסעדים לאלה שנתבעו בכתב התביעה	103	פסק דין הצהרתי בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.1.2	118א
הנמקת פסק דין והחלטה מהותית	104ב	פסק דין הצהרתי בנוסף על פסק דין בר-פועל (אופרטיבי)	118א
פסק דין בטל!	106		
איחור במתן פסק דין	106		

10.15.1

3

עמ'	נושא	עמ'	נושא
118א	הוצאות משפט - התנהגות נאותה של עורך דין, דרכי טיעון קלוקלות והוצאות אישיות	118א	פסק דין הצהרתי כאשר ישנה דרך חילופית - ופיצול הדין
120ד	(קביעת גובה הוצאות המשפט בתובענות נגד המוסד לביטוח לאומי) - הושמט	118ד	מתן פסק דין הצהרתי למרות שנתבע סכום כסף
122	הוצאות משפט בתביעות של גמלאים	118ה	פס"ד הצהרתי ביחסים בין בר קצבה לבין החייב בתשלום
123	סרוב להגיע להסכמה בענין דיוני, או להסכים להצעת פשרה, אינם עילה לפסיקת הוצאות	118ו	מועדים למתן פסק הדין ואיחור במתן פס"ד
124	הוצאות משפט בהליכים בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.15.5	118ו(1)	תיקון טעויות והשמטות בפסק דין - סעיף 81 לחוק בתי המשפט
124	(לענין פסיקת הוצאות בתובענה ייצוגית, ראה בפרק 10.15.9 לקובץ, להלן).	118ט	הבהרת פסק דין - גם סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וגם סמכות טבועה?
124	הוצאות בתביעת חברים כנגד ארגון עובדים	118ט	פרשנות פסק דין לענין שכר ברוטו/נטו
124	הוצאות בתביעות בין ארגוני עובדים	118י	הפסיקתה
124	הוצאות משפט שנשמטו - תיקון טעות - הפניה	118יא	ביטול פסק דין - הפניות
125	הטלת הוצאות בהליכי ביניים - זכות טיעון	118יב	עיכוב ביצוע פסק דין או החלטה (עד להכרעה בערעור)
125	עיכוב הליכים בשל אי-תשלום הוצאות - הפניה	120ב	ערובה לכיסוי הוצאות - הפניה
125	ריבית והצמדה - הפניה לפרק 1.4	120ב	פסיקת הוצאות משפט ושיקולים סוציאליים שבמשפט המגן-תקנות 113 - 116
125	סדר דין וראיות בעניינים עונשיים (הושמט)	120ג	פסיקת הוצאות כגינוי לבעל דין אך לא כעונש ולא כדוגמה?

הליכי בזיון

130	פס"ד שניתן בהסכמה - ביזויו ופיצוי מוסכם	126	הסעיפים החלים בביה"ד מפקודת בזיון בית המשפט - הפניה
132	בקשת צו בזיון כנגד צד ג'	126	סעד מעשי (אופרטיבי) - תנאי לקיום הליכי בזיון
133	בקשת צו בזיון בקשר להגבלת חופש עיסוק ופיטורים - שיקולי מדיניות	126	כללים דיוניים
133	על צו בזיון ואכיפה הקשור בשביתה - הפניה לפרק 10.2.5	128א	שיעור העונש-הכופה ושאלת צפיית פני העתיד

הערעור

		סדרי הדין בערעור - כללי	
134א	ערעור בהליך קיבוצי - סדרי דין - הפניה	134	התקנות בדבר סדרי הדין בערעור-הפניה
134א	ערעור בהליך פלילי - סדרי דין - הפניה	134	מועדים להגשת ערעור ולהגשת בקשת רשות ערעור
134ב	סמכויות ערכאת הערעור - הפניות	134	הארכת מועדים להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - הפניה
134ב	ערעור לערכאה לא נכונה, והעברת הדין	134א	
135	חיוב מערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות		

(המשך התוכן בעמוד 4א)

עמ'	נושא	עמ'	נושא
145	התערבות בהחלטות דיוניות של בית הדין קמא ושל רשות ביה"ד הארצי	(1)136	טענות חדשות בערעור
146א	התערבות בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית	(1)136	ראיות חדשות בערעור
148א	ערעור על פס"ד בהסכמה או פסק דין המאשר פשרה - הפניה	137	החזרת הליך לערכאה הדיונית או השלמת הדיון בערכאת הערעור
148א	התערבות בקביעת שעור הוצאות המשפט	138	ערעור שכנגד
	ערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים		זכות ערעור ורשות ערעור
149	הפניה לתקנות בדבר סדרי הדין בבתי הדין לעבודה	139	מתן זכות ערעור - מבוא
149	מקורות זכות הערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים - הפניות	139	תוצאות טעות בהליך - הגשת בקשת רשות ערעור במקום ערעור ולהיפך
149	ערעור ב"דיון מהיר"	139	ככלל אין אפשרות לערער על החלטות ביניים בדיון מהיר
150	קביעת סעיף החוק החל על החלטת רשם - סעיף 27(א) או סעיף 27(ב)	140	ערעור על החלטות ופסקי דין בקשר לבוררות
150	ערעור מכוח סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה	141	האבחנה בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת" - דברי הסבר והפניה
150	ערעור מכוח סעיף 27(ב) לחוק בית הדין לעבודה	141	שיקולים במתן רשות ערעור - סעי' 26(א) סיפא ו-26(א1) לחוק
151	ערעור על פסק דין של שופט אשר שמע את ההוכחות כרשם - סעיף 27(ב) לחוק	141	הפניה : לשאלה, אם להגיש בר"ע או להמתין לערעור, ראה תחת הכותרת הבאה.
151	רשות לערעור-שני על פסק-דין של רשם מכוח סעיף 27(ב) לחוק		תפקידי ערכאת הערעור והיקף הביקורת הערעורית
152	ערעור על החלטות רשם לפי סמכויותיו מכוח סעיף 27(ג) לחוק	143	תפקידי ערכאת הערעור ומידת התערבותה בהחלטות ופסקי-דין - מבוא
		144	האם להגיש בר"ע או להמתין לערעור? - תקנה 84 וסעיף 26(א) לחוק
		144	התערבות במתן צווים זמניים (וסעד זמני בערעור)

סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות

הזמנת עדים, חובתם להשיב לשאלות, צווי הבאה והוצאותיהם	סדרי הבאת ראיות ועדויות
הפניה : לענין צו לתפיסת ראיות (צו אנטון פילר), ראה בתחילת הפרק, לעיל, בסמוך לדיון בגילוי מסמכים ובשאלונים.	- תקנה 51, סעיף 18(ד) ופרט (4) לתוספת הרביעית לחוק
1. הפניות (גם בענין מומחים רפואיים) 162א	1. שינוי סדר הבאת הראיות 153
2. החובה להעיד וצו הבאה 162ב	2. סמכות בית הדין להתעלם מראיות, בהסכמת הצדדים 155
3. הגשת דרישה להזמנת העדים לבית הדין ומעקב אחר המצאת ההזמנה 163	3. גביה מוקדמת של עדות 156
4. שיקול דעת בית הדין בהזמנת עדים 163	4. השלמת עדות, רענון זכרון, עדות הזמה, והחמצת מועדים 156
5. שקילת מידת ההכבדה שתגרם לעד בשל חיובו בהבאת מסמכים 165	5. הגשת עדויות בתצהירים 160
6. מטרת הזמנתו של עד - הטלת חיוב לגלותה 166	6. גביית עדות מרחוק (וידאו קונפרנס) 162א
	7. משיכת תצהיר 162א
10.15.1	א4

עמ'	נושא	עמ'	נושא
	חסיון ראיות, פרטיות וסודיות	167	7. הוצאות עדים
	1. תחולת החסינות הראייתיים		8. ביקורת ערעורית על החלטות
180	בבית הדין	168	בנושא הזמנת עדים
	2. הגשת ראיות הפוגעות בפרטיותו של		
181	עובד מתדיין וצד שלישי - הפניות		חקירה נגדית
	3. חסיון ראיות והשמירה על	168א	1. הזכות לחקור עד בחקירה נגדית
182	סודות מסחריים במהלך ניהול		2. שאלת משקלם וקבילותם של תצהירים
	ההליך המשפטי	168ב	שלא מתאפשר לחקור בחקירה נגדית
183	4. "חסיון" לעומת גילוי חלקי של ראיות		את נותניהם
	נטל ההוכחה ומשקל הראיות	168ד	3. הזכות להתכונן לקראת חקירה נגדית
183	1. כללי		4. חקירה נגדית למומחה יועץ רפואי שמונה
	2. נטל ההוכחה - הפניות לחוקים	168ה	על ידי בית הדין - הפניות
184א	ולדיינים מיוחדים		5. התחמקות עד שהינו בעל דין,
	3. המשקל שיש לתת להימנעות בעל	168ה	מלהשיב לשאלות בחקירה נגדית
185	דין מהבאת ראיה		6א. הסכם דיוני להמנע מחקירות נגדיות -
	4. הסכם ראייתי נסוג מפני הוראות	168ו	שאלת תוקפו
186	דין כפיות (קוגנטיות)? - הפניה		6ב. חוסר או פגם בחקירה נגדית - הצד הדיוני
	5. תובע המבסס את תביעתו על ראיות	168ז	והתוצאה ההוכחתית
186	הנתבע? - הפניה		7. אי מתן רשות ערעור על
	חזקות	168ט	החלטות הערכאה הדיונית
186א	הפניות		בנושא חקירה נגדית של עד
186א	1. דוגמאות לחזקות שבעובדה		בית הדין לעבודה אינו קשור בידי הראיות
187	2. דוגמאות לחזקות שבחוק	169	בהליכים אזרחיים - סעיף 32 לחוק
187	3. דוגמאות לחזקות שבפרשנות	172	ראיות לא רלוונטיות
	ידיעה שיפוטית (ידיעת הדיינים)	174	קבילות ראיות
188	1. כללי	174א	א1. מבוא
	2. לענין ידיעת דיינים על הסכמים קיבוציים		ב1. הסכמה או העדר התנגדות
189	כלליים, פסקי המוסד לבוררות מוסכמת, וצווי הרחבה והוכחת תוכנם	174א	ג1. סעיף 30 לחוק מבקר המדינה וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית
	3. לענין הגשת תקנות קרנות פנסיה וקרנות דמי מחלה כמוצגים	174ג	ד1. הגשת הקלטה ותמליל
191	4. דוגמאות נוספות לידיעה השיפוטית של בתי הדין לעבודה (או להעדרה)	174ד	2. קבילות עדות שמיעה
192	5. היכרות עם הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים	176	3. הגשת מסמך שלא באמצעות עורכו או מקבלו
196		178	4. אי-קבילות ממצאי בדיקת פוליוגרף
		179	5. שחרור מסעיף 80 לחוק הפרוצדורה העותומנית

(המשך בעמוד 5)